

SKATTEN-SAMLINGEN

Det ligger ett gediget utvecklingsarbete bakom utformningen av SKATTEN-samlingen. Vi ska här gå igenom några återkommande moment i samlingen och sedan alla samlingsdelar i ordning.

Helhetstänk runt en bibelberättelse

SKATTEN-samlingen är uppbyggd kring en bibelberättelsen och varje samling har en tydlig struktur. Samtidigt är SKATTEN flexibelt genom att många samlingsdelar har flera olika alternativ att välja bland. Det finns flera berättarformer och alternativ till Eftertanke och Uppdrag. Du som ledare formar samlingen så som det passar barngruppen och dig bäst. Tänk på att planera samlingen som en helhetsupplevelse och att låta SKATTENS teologiska och pedagogiska grundtankar finnas med:

- Bibelberättelsen står i centrum för undervisningen.
- Barnen måste få möjlighet att fundera över berättelsen utifrån sina egna perspektiv.
- Variera mellan olika berättarformer för att möta barnens olikheter.
- Det är bra med åldersindelade aktiviteter i söndagsskolan om det finns resurser till det.

Samlingens fem delar

SKATTEN-samlingen innehåller följande fem delar.

- **Gemenskap**
- **Berättelse**
- **Eftertanke**
- **Uppdrag**
- **Avslutning**

Vi ska snart presentera vart och ett av dessa samlingsdelar i detalj, men först vill vi presentera några andra ingredienser i SKATTEN.

Söndagsskolrummet

Söndagsskolrummet är en viktig del av samlingen och den totalförmedling som äger rum i söndagsskolan. Läs mer om söndagsskolrummet i artikeln med samma namn på skatten.nu.

Inledning till ledaren

Till varje bibeltext finns en inledande fördjupningstext som är riktad till dig som ledare. Att själv be, läsa och reflektera över den text som samlingen ska handla om gör både att man själv växer i tro och ledarskap, och att man är bättre förberedd för samtalen med barnen under samlingen.

Ledarsteg

Syftet med ledarstegen är att vi som ledare hela tiden ska fortsätta utveckla de förmågor som vi som ledare och medmänniskor har fått av Gud. Vi ska kunna fördjupa vår kunskap om oss själva, om Gud och om barnet, och utvecklas i vårt pedagogiska ledarskap. På så sätt kommer vi också att bättre kunna förverkliga vår vision om att förmedla Jesus till barnen.

Minnesverser – för hela livet

Dagens minnesvers står i inledningen till planeringen för varje samling. Minnesversen hjälper barnen att koppla ihop olika delar av Bibeln och att göra Bibeln till en del av sin vardag genom att den tematiskt hör ihop med dagens berättelse. Du kan arbeta med minnesversen på många olika sätt, se sidan 23-26.

Specialskrivna sånger

I SKATTEN ingår det musik. Sångerna *Kom och se!*, *Jesusminut* och *Varje dag* är skrivna speciellt för att stödja målen för momenten Gemenskap, Eftertanke och Avslutning. Sångerna hjälper barnen att ställa in sig på det som kommer och kunna slappna av i rutinerna, och texten och melodin följer med dem hem i vardagen. Det finns tonsättningar av flera minnesverser i webbutiken och de hjälper barnen att lära sig verserna utantill. Det finns även andra sånger som du kan använda i samlingen. Till alla sånger finns det singback och noter och till många finns det film med rörelser.

LÄS MER

På www.skatten.nu hittar du ett stort antal artiklar om du vill läsa mer.

Två åldersgrupper med ikoner

Det kan vara stor skillnad på vilka aktiviteter som passar för förskolebarn (Gullivergänget) respektive skolbarn (Äventyrarna). Det handlar både om förståelse, vilka intryck som är starka för barn i olika åldrar samt om barnets olika behov i gudsrelationen. Följande ikoner visar rekommenderad åldersgrupp för aktiviteterna:

Gullivergänget (förskolebarn, 3–5 år)

Äventyrarna (skolbarn, 6–10 år)

Variera tyngdpunkten

Samlingsdelarna kan och bör variera i längd men varje samling bör innehålla fyra eller fem delar. Ibland kan det vara svårt att hinna med både Eftertanke och Uppdrag. Om du behöver välja bort en är det bra att tänka på att inte välja bort samma del för ofta. Eftertanke kan vara ovant i början för både barn och vuxna, men börja litet och låt det växa, det finns mycket att upptäcka!

GEMENSKAP

Vi ser varandra och känner att vi hör ihop i Guds rike

Målen för momentet gemenskap är

- att varje barn ska känna sig välkommet, sett och värdefullt
- att främja gemenskapen i söndagsskolan mellan små och stora syskon i Guds rike
- att vara tillsammans med Gud och tillbe honom
- att öppna oss mot en världsvid gemenskap och skapa intresse för mission.

Välkommen till samlingen

Grunden för en bra samling läggs redan i inledningen. Jesus säger: ”Den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig” (Matt 18:5). Att i Jesus namn ta emot varje enskilt barn till en samling är något av det största du kan göra i Guds rike. Se till att alla barn känner sig sedda och välkomna! Ta emot varje barn i dörren om ni är tillräckligt många ledare för det. Ett barn som känner sig tryggt i söndagsskolan kommer också att kunna ta till sig mer av det som händer under samlingen. Spela gärna en inledningssång medan barnen samlas. Uppmärksamma särskilt de barn som är nya och se till att alla får lära sig varandras namn.

01 Inledningssång

Det är roligt att sjunga tillsammans, men sångerna gör också något med oss och ger oss ett visst innehåll. Välj därför sånger med omsorg. Vad säger texten och hur passar det ihop med målet för denna del av samlingen?

02 Tack och bön med tre ljus

Du och barnen ska inte bara höra om Gud utan också vända er till Gud. Tron bygger på det vi hör, men också på att vi utövar den. Alla gudstjänster bygger på tvåvägskommunikation. Gud talar till oss och vi till honom. På så sätt växer och bevaras tron. Att tro är att ta emot det som Gud ger och komma till honom som ett svar på det vi hör. Det kan vi bland annat göra i (lov)sång och bön. Bönen är vårt samtal med Gud. Vi behöver lyfta fram både det Gud är i sig själv och det han är för oss. Det hjälper oss att komma ihåg vem han är och vi påminns om att vi kan prata med honom om allting.

I ljusbönerna vänder vi oss till den treenige Guden: till Fadern, Sonen och den helige Ande. De tre ljusen hjälper oss att fokusera och samla oss i bönerna och de understryker Guds treenighet. Prata med barnen om att vi har fått bönen som en gåva. Gör det till ett naturligt inslag att dela böneämnen och tacksägelseämnen med varandra. Har barnen varit med om något fint i dag som ni kan tacka för? Eller tänker de kanske på någon som inte har det bra? Ni kan tacka och be för det barnen tar upp efter de tre tackbönerna.

Bönerna finns som en affisch. Den hittar du gratis som pdf i webbutiken.

03 Kollekt

En central tanke i momentet Gemenskap är att vi också är en del av en större gemenskap, en gemenskap av Guds barn i hela världen. Genom olika missionsprojekt kan barnen få lära sig om hur våra syskon i tron har det i andra delar av världen och vad vi kan göra för varandra. Vi kan bland annat hjälpa dem materiellt och de kan lära oss saker och inspirera oss genom att visa vad tron betyder i deras liv. Ibland ges det också möjlighet att komma i kontakt med grupper i missionsländerna. Välj något som ni vill samla in pengar till i er grupp. Vi tipsar om bial.efs.nu. Där finns material och information om EFS och Salts internationella arbete med och för barn.

UTDRAG FRÅN LEDARHÄFTET

Att lära sig att dela med sig av sitt överflöd bör vara en del av att växa som kristen. Det naturliga gensvaret på Guds villkorlösa och förlåtande kärlek är ett liv i Jesus efterföljd, där vi allt mer delar hans kärlek till alla människor.

Ordna gärna en fin bössa som barnen känner igen som söndagsskolans egen bössa. Barnen kan gå fram och lägga sina pengar i bössan längst fram i söndagsskolrummet eller så kan ett barn gå runt med bössan och samla in pengarna (en fin uppgift också för de minsta!). Få föräldrar har kontanter med sig, så fundera över kreativa lösningar som ändå engagerar barnen i givande. Kanske kan föräldrarna köpa låsatspengar via swish i entrén som barnen sen får ge i söndagsskolan?

04 Skattkista

Syftet med skattkistan är att skapa nyfikenhet! Vad kan dagens berättelse handla om? Låt barnen få komma fram ett i taget och upptäcka sakerna i kistan. Fundera tillsammans med barnen kring varje föremål: Varför ligger det en kruka eller en blöt kudde här? Låt spänningen hänga i luften och kom inte med några förklaringar. Ett alternativ till Eftertanke är att ta fram föremålen från skattkistan igen och fundera tillsammans. Är det någon som har några tankar om varför just de här sakerna låg i skattkistan i dag? Se alternativet Eftertanke med skattkista på sidan 29.

05 Minnesversövning

Tanken med att koppla en särskild bibelvers till varje tema i SKATTEN är att ge barnen små bitar av Bibeln som de får lära sig utantill och som de sedan kan bära med sig genom livet. Välj en av övningarna på sidan 25-26.

BERÄTTELSE

Vi upplever och lär oss berättelsen med många intelligenser och med hela vår varelse

Målen för momentet berättelse är

- att förmedla bibelberättelsen på ett sätt som är så troget bibeltexten som möjligt
- att förmedla bibelberättelsen med många sinnen och på många sätt
- att presentera fakta kring texten på ett sätt som öppnar för en större förståelse.

06 In i Bibeln

Bibeln är ett bibliotek av böcker, men i dem finns en stor berättelse som leder till Jesus. För att hjälpa barnen att se att varje berättelse finns i ett sammanhang så finns ett kort moment innan berättelsen där du som ledare berättar om var i Bibeln vi är idag. Visa gärna i en fysisk bibel.

07 Berättande

Till varje berättelse finns det minst tre olika berättarformer. Välj en form som passar din grupp och dig som ledare, men var också modig i att prova nya former. Som ledare har du möjlighet att ge viktiga fakta och perspektiv på berättelsen som kan öppna för en större förståelse för barnen, men ge barnen utrymme i Efertanken att utforska själva vad berättelsen betyder. Gud talar genom sitt ord.

På sidan 21-22 finns en översikt över de olika berättarformerna i SKATTEN.

EFTERTANKE

Vi funderar över berättelsen och är öppna för vad Gud vill visa oss

Målen för stunden av eftertanke är

- att ge utrymme för barnen att möta och förstå texten utifrån sina egna liv och perspektiv
- att skapa förutsättningar för barnen att få troserfarenheter som stärker deras gudsrelation
- att ta barnen på allvar som tänkande, nyfikna, kroppsliga och mångsidiga i sin gudsrelation.

08 Dagens fråga

Till Eftertanken finns Dagens fråga. Denna är tänkt som en öppning och hjälp till riktning för barnens funderingar kring dagens berättelse. Att ge utrymme i söndagsskolan för att klura på de stora frågorna om Gud och vår relation till honom är ett långsiktigt arbete. Det är inte lätt att förstå en fråga om på vilka sätt Gud är olik oss, men det öppnar för ett livslångt lärande där vi genom Bibeln och bönen får närma oss Gud som den han är och där han får möta oss.

Läs frågan tillsammans inför stunden av eftertanke, och ta upp frågan igen när ni samtalar på slutet.

09 Eftertanke

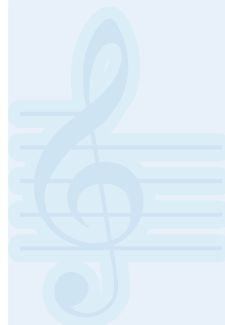
Barn lär sig genom att vara tillsammans med Gud. SKATTEN utmanar till att inte omedelbart säga något om vad bibelberättelsen ”betyder” för mig som vuxen utan släppa lite kontroll och låta barnen själva fundera över texten. Gud kan visa barnen något som är viktigt i deras liv. Som ledare får vi ofta förundras över de nya värdefulla perspektiv som barnen har fått!

I Eftertanken får barn och ledare lugna ner tempot och fundera tillsammans. Det kan vara en utmaning att hitta stillheten, men ge inte upp, efter några gånger är barnen med på vad som händer och uppskattar det.

Till varje samling finns en anpassad Eftertanke. På sidan 29 finns det två andra alternativ på Eftertanke som fungerar bra till alla berättelser.

10 Jesusminut

Vi avslutar eftertanken med att ha en stilla minut med Jesus. Gud möter oss på många sätt, och i stillheten kan den helige Ande på ett alldeles särskilt sätt få röra vid oss och tala till oss. Det är viktigt att skapa förutsättningar för enkla stillhetsövningar som kan ge barnen värdefulla erfarenheter av egen tid med Gud. Jesusminut består av en enkel sång som följs av en minuts tystnad.

Jesusminut

*Jesus du vill alltid vara hos mig
Nu vill också jag lyssna till dig
Sätta mig ner och blunda
Vara stilla, känna frid
Tack att du är här
Runt mig och i mig
Nu vill jag ge dig
En Jesusminut*

11 Bön

Samla ihop Berättelsen och Eftertanken i en enkel bön. Agendan har en färdigskriven bön som ni kan använda, men ni kan också formulera egna böner.

UPPDRAG

Vi låter berättelsen komma ut i våra huvuden, hjärtan, händer och fötter

Målen för momentet uppdrag är

- att aktualisera bibelberättelsen i barnens vardag
- att sätta igång aktiviteter som kopplar samman söndagsskolan med hemmet, och som kan fungera som hjälpmedel för att prata om och utöva tron i hemmet.

12 Uppdrag

Uppdragen har skiftande karaktär. Ibland ska barnen tillverka något, andra gånger får de leka eller lära sig något. Uppdraget utgår alltid från bibelberättelsen. En del uppdrag kan slutföras direkt på samlingen, men ibland är upplägget sådant att barnen får fortsätta hemma med uppdraget.

I Uppdragen blir det tydligast att det är stor skillnad mellan tre och tio år. Därför finns det vissa uppdrag som är utformade mer för de yngre barnen och andra som är mer för de äldre. Välj utifrån vad som passar just din grupp.

Som alternativ till de uppdrag som beskrivs i samlingen finns i varje temamapp en målarbild.

AVSLUTNING

Vi ber att Gud ska fortsätta att välsigna oss varje dag i våra liv

Målen för den sista delen av samlingen är

- att barnen ska få Guds välsignelse med på vägen
- att barnen ska kunna ta med sig det som de har fått i söndagsskolan ut i vardagen.

13 Lek

Här föreslås en lek som på något sätt knyter an till dagens tema. Syftet med lekarna är att främja tryggheten och gemenskapen i gruppen, synliggöra ett motiv i bibelberättelsen eller ge barnen tillfälle att varva ner eller få ut energi.

14 Ta med hem

Berätta för barnen att samlingen är slut nu, men vi ska få ta med oss Guds välsignelse hem och överallt där vi är. Gud vill fortsätta att vara med oss och välsigna oss också när vi går var och en till sitt, och vi kan alla vara med och sprida Guds välsignelse vidare. När du planerar samlingen så tänk igenom om barnen kan få med sig något hem som hjälper dem att knyta ihop kyrkan och hemmet, och som hjälper föräldrarna att fortsätta samtalet om tro hemma. En mall till informationslapp om dagens samlingen finns som gratismaterial i webbutiken. Det är föräldrarna som har den största och viktigaste rollen när det gäller att förmedla den kristna tron till barnen, och om det du gör kan stötta dem blir frukten ännu större.

15 Vår Fader

Be bönen tillsammans. Använd gärna rörelserna från filmen.

16 Sång

Välj en av avslutningssångerna, förslagsvis *Varje dag* eller *Gud vill välsigna dig*.